

گذر

مردور مجوز امهال یا بخشودگی اجاره‌بهای اماکن واگذارشده

● بر اساس مصوبه دولت، مجوز امهال یا بخشودگی کامل اجاره‌بهای اماکن واگذارشده صادر شد. به گزارش تسنیم، با مصوبه دولت و پیشنهاد وزارت فرهنگ و وزارت ورزش، دستگاه‌های اجرائی و شهرداری‌های سراسر کشور مجازند نسبت به امهال یا بخشودگی کامل اجاره‌بهای اماکن واگذارشده به بخش خصوصی در طول دوره تعطیلی مربوط به جلوگیری از انتشار ویروس کرونا یا افزایش دوره بهره‌برداری حسب شرایط و چارچوب واگذاری اقدام کنند.

ادامه از صفحه اول

دوگانه سلامت و معیشت

– با توجه به مراتب پیش‌گفته، دولت باید برای تأمین نیازهای قشر «نادیده‌انگاشته» بیشاکرونیابی اولویت قائل شود تا بلکه به این وسیله جبران مافات کند. کرونا نشان داد که جامعه هدف خود را صرفا از بین‌فقررا یا اغنیا انتخاب نمی‌کند و راه سوگیری در پیش نمی‌گیرد، به ظلم بالسیوبه، حکم می‌راند؛ بنابراین آنچه عجمائا می‌توان از ویروس تاجدار آموخت، این است که اگر مثلا نیازهای دارویی و بهداشتی نذارترین قشر جامعه تمثیت امور نشود و دست‌کم، نیازهای اولیه آن تأمین نشود، دیگر نمی‌توان انتظار داشت که قشرهای مرفه جامعه از شر عواقب ناگوار و مرگ‌بار هیچ نوع ویروس پاندمیکی در امان باشند. طرفه آنکه همه قشرهای جامعه باید در چرخه مصرف متعارف قرار داشته باشند تا ضمن به‌شمار آمدن امری، نیازهای اولیه همه آنها ارضا شود.

– سلامت و معیشت دو مقوله اعتباری نیستند که بتوان دیوار ساختگی چین بین آنها کشید. ازاین‌رو هرگونه تلاش برای جداکردن آن دو و پرداختن به فقط یکی، منجر به نابودی دیگری و در نهایت نابودی هر دو زندگی، تعجیل به عمل آید، به‌طوری‌که شاهد تا در دام دور باطل نیفتد. چنین دامی وقتی بهن می‌شود که راه اعتدال (همان نقطه تعادلی در اقتصاد) بر مبنای تعیین نقطه بهینه تصمیم‌گیری در پیش گرفته نشود و مثلا حکم به قرنطینگی بیش از حد ضرور داده شود یا برعکس، برای چرخاندن چرخ زندگی، تعجیل به عمل آید، به‌طوری‌که شاهد اوج‌گیری مجدد شیوع بیماری شویم. چنین پیشامد بس ناگواری هم متضمن خطر افزایش تلفات انسانی است و هم می‌تواند درباره چرخاندن چرخ‌ها نتیجه معکوس دهد. مضافا، قادر است که به دلیل افزایش شدید بار کاری کادر درمانی، خستگی زودرس و فرسایش آنها را به بار آورد.

– برخلاف دیگر رشته‌های علوم انسانی مانند جامعه‌شناسی که فقط افراد خاص و شاخص را سرمایه (اصطلاحا، سرمایه اجتماعی) منظور می‌کند، در علم اقتصاد هر فردی از آحاد جامعه، فارغ از اینکه فقیر باشد یا غنی یا به قولی، سرمایه اجتماعی نباشد یا نباشد، به خودی خود یک سرمایه (هرچند با قدر و قیمت‌های متفاوت) به حساب می‌آید و حتی در محاسبات صرفا سوداگرانه و کاسب‌کارانه کیتالیستی به آن برچسب قیمت زده می‌شود. با این حساب، حتی با دید صرفا مادی‌گرایانه هم نقض غرض خواهد بود که به اقتصاد سلامت حتی فقیرترین قشر جامعه هم بی‌اعتنایی کنیم که اگر چنین کنیم، حتی با همان خوانش صرف اقتصادی، مرکب «سرمایه‌سوزانی» شده‌ایم.

– علاوه بر سرمایه‌سوزانی اشاره‌شده در بند پیش، اصولا مرگ‌میر ناشی از خروج از قرنطینگی و ازسرگیری دوباره پیشه و کسب‌وکار، هزینه‌های اضافی و مضاعفی را روی دوش می‌اندازد و بودجه عمومی می‌گذارد و منابع محدود آن را بیش‌ازپیش تحلیل می‌برد و بر تنگناهای بودجه‌ای می‌افزاید. این تنگناها اگر وجود نمی‌داشت، می‌توانست صرف اقتصاد سلامت شود و جان تعداد بیشتری را نجات دهد.

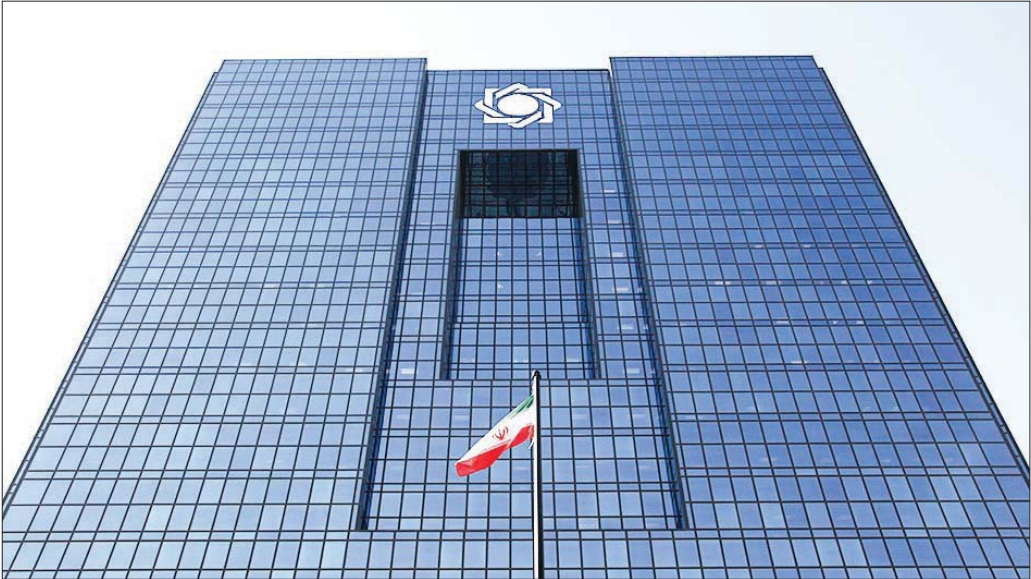
– دولت باید به اعجاز اقتصادی «بازتوزیع» منابع نگاهي سازوار و شایسته داشته باشد. چنین نگاهی درباره موضوع این یادداشت ایجاب می‌کند که کسب‌وکارهای رونق‌گرفته از کرونا یا حتی کمتر آسیب‌دیده از آن به کمک کسب‌وکارهای به‌شدت زیان‌دیده از کرونا بشتابند و به‌این‌ترتیب اقتصاد کشور را از رفتن هرچه بیشتر به سمت نامتعادلی (dis-equilibrium) بازگرداند. به ضرس قاطع می‌توان گفت که هیچ کسی از هیچ کسی از بی‌تعادلی سود نمی‌برد و نهایتا همه بازنده‌اند.

جا دارد دولت با بسیج و تجهیز همه امکانات مادی و معنوی خود و با استفاده از همه راه‌های تأمین مالی، ا‌جمله کمک‌گرفتن از همه نهادهای عمومی غیردولتی و کسب‌وکارهای و نیز منابع بیرونی و ایرانیان خارج از کشور علاقه‌مند و کشورهای دوست، هزینه‌های ناشی از کرونا را تأمین و بحران ناشی از آن را مدیریت کند و کشور را از این مرحله خطیر و خطرناک عبور دهد. دولت حاضر دست‌کم یک بار ثابت کرد که در امر مدیریت بحران‌های حاد و حل آنها توانمند است. رفع و رجوع بحران رسوب سیره سپرده‌گذاران در مؤسسات اعتباری و دولت دوازدهمین و ششمین پرداخت نیابتی آن سپرده‌ها نداشت، نشان داد که این دولت قادر است ده‌ها هزار میلیارد تومان پول تهیه کند و در راستای این‌گونه موارد کارسازی کند. مدیریت و حل بحران کرونا نه مباح و حتی مستحب؛ بلکه واجب عینی دولت است.

اقتصاد

بررسی تخلفات ارزی منتشرشده در گزارش دیوان محاسبات روی میز قضا قرار گرفت

۲۶ نفر تحت تعقیب

اشاره دادستان به ورود کالاهایی مانند غذای حیوانات خانگی و دیگر کالاهای غیرضروری است که با ارز دولتی به کشور وارد شده است.

۲۷ میلیارد دلار هنوز رفع تعهد نشده

در سال ۹۷ بعد از تخصیص ارز دولتی در نیمه اول سال تقریبا برای واردات هر نوع کالایی ارز ارزان چهارهزارو ۲۰۰ تومانی تخصیص پیدا می‌کرد؛ اما در ۱۶ مرداد ۹۷ اصلاحیه‌ای در جلسه شورای عالی اقتصادی سران قوا مصوب شد ارز تخصیص‌یافته صرفا برای کالاهای اساسی باشد. پس از این مصوبه مقرر شد پرداخت ارز برای کالاهای غیرضروری متوقف شود و مابقی ارز به نرخ آزاد (نیمایی) محاسبه و مابه‌التفاوت آن به دولت برگشت داده شود. دادستان تهران اعلام کرده براساس محاسبات، باقی‌مانده ارز رقمی بالغ بر ۱۲ هزار میلیارد تومان بوده که باید برگردانده شود.

القاصی توضیح داد: ۲۳ میلیاردی که برای کالاهای اساسی بوده هم در بخش کالاهای اساسی رفع تعهد شود، ولی حدود ۲۰۷ میلیارد دلار هنوز رفع تعهد نشده که پیگیری آن در دستور کار قرار گرفته است. وی ادامه داد: در سال ۹۸ و اواخر سال ۹۷ براساس گزارش‌های موجود، پرونده‌هایی تشکیل شده و کسانی که ارز دولتی برای ورود کالاهای اساسی گرفتند و در بازار آزاد فروختند، به حبس طولی‌المدت و استرداد کل مبلغ ارز دریافتی محکوم شدند که در مرحله اجرای حکم هستند و از جمله این افراد، قربانعلی فرخزاد، خریدار ماشین‌سازی تبریز و امید اسدیبکی، خریدار کارخانه نیشکر هفت‌تپه بودند که با فروش این ارزها اقدام به خریداری این مجموعه‌ها کرده بودند.

القاصی تصریح کرد: به پرونده تعهد دیگری از شرکت‌ها نیز به همین شیوه رسیدگی شد و قضات ویژه‌ای را برای رسیدگی به این دست پرونده‌ها اختصاص دادیم که پرونده‌ها با سرعت و دقت مورد رسیدگی قرار گرفت و برای برخی کیفرخواست صادر شده است.

دادستان تهران با بیان اینکه سایر پرونده‌های مربوطه در این زمینه نیز در دست رسیدگی است، اظهار کرد: بعد از گزارش دیوان محاسبات

شرق: گزارش ارزی دیوان محاسبات که «صد درصد غلط» خوانده شده بود، اکنون روی میز بررسی دستگاه قضائی است و زوایای پنهان آن در حال آشکارشدن است. دادستان تهران اعلام کرده، علاوه بر دریافت‌کنندگان متخلف ارزی، حدود ۲۶ نفر از کارکنان بانک مرکزی تا سطح مدیر و همچنین تعدادی از متخلفان در بانک‌های عامل تحت تعقیب قرار گرفته‌اند. رئیس قوه قضائیه هم از انتشار عمومی نتایج پرونده‌های ارزی بعد از تعیین تکلیف خبر داده و گفته است: گزارشی حاکی از تردید یا اشتباه در گزارش تفریق بودجه سال ۹۷ تاکنون به دست ما نرسیده است. طبق پیگیری‌های «شرق» از روابط عمومی بانک مرکزی از زمان کشایش پرونده‌های دریافت‌کنندگان ارز از نیمه دوم ۹۷، نزدیک به ۳۰ نفر از کارکنان بانک مرکزی بازداشت شده‌اند و پرونده قضائی برای آنها باز شده است؛ اما دادستان تهران خبرهای جدیدی هم از آخرین محاسبات قضائی ارزی داده است. به گفته او هنوز از ۲۰۷ میلیارد دلار ارز دولتی در سال ۹۷ رفع تعهد نشده و بانک مرکزی می‌گوید این ارز مربوط به بخش خدمات بوده؛ اما تاکنون هیچ سندی دراین‌باره ارائه نکرده است.

گزارش دیوان اشتباه نبود

به گزارش «شرق»، عادل آذر، رئیس دیوان محاسبات کشور، ۲۶ فروردین با ارائه گزارش تفریق بودجه ۹۷ به مجلس شورای اسلامی، به مواردی از فساد مدیران دولتی و افرادی اشاره کرد که با وجود دریافت ارز دولتی چهارهزارو ۲۰۰تومانی یا کالایی وارد نکرده‌اند یا این کالاهادر فهرست کالاهای اساسی نبوده است. او گفت ۴٫۸ میلیارد دلار ارز دولتی برای تأمین کالاهای اساسی رفع تعهد نشده است. این اظهارات عادل آذر با واکنش‌های حسن روحانی، رئیس‌جمهوری ایران، عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی و دیگر مسئولان دولتی همراه شد.

رئیس‌جمهوری گرچه این گزارش را صد درصد غلط خواند، اما رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد بخشی از رقم اعلامی از سوی دیوان محاسبات واقعیت دارد و بیش از یک میلیارد دلار ارز دولتی پرداختی هیچ مابازای کالایی نداشته است. بعد از این واکنش‌ها دیوان محاسبات گزارش دومی ارائه کرد که نشان می‌داد ارزی کم نشده اما کالایی هم در ازای آن وارد نشده است. در واقع اینکه چه میزان ارز و به چه کسی و برای ورود چه کالایی عرضه شده، مشخص است. بعد از این واکنش‌ها ابراهیم رئیسی، رئیس قوه قضائیه، در این رابطه تعلل در مقابله با «ساختارهای فسادزا» را جایز ندانست و دستور رسیدگی فوری برای روشن شدن ارزهای پرداختی را صادر کرد.

۸ میلیارد دلار دولتی برای کالاهای غیرضرور

حالا به نظر می‌رسد این دستور اجرائی شده و پرونده‌ها در دست بررسی است. دادستان تهران در جلسه شورای عالی قوه قضائیه از رسیدگی به پرونده‌های تخلفات ارزی خبر داده و گفته است: ۲۶ نفر از مدیران و کارکنان متخلف بانک مرکزی در موضوع ارز دولتی تحت تعقیب قرار گرفته‌اند.

روز گذشته دادستان تهران در جلسه شورای عالی قوه قضائیه با ارائه گزارشی از نحوه رسیدگی به پرونده تخلفات ارزی بر مبنای گزارش دیوان محاسبات عنوان کرد: با مصوبه دولت از مجموع ارقامی که برای واردات کالا به کشور تخصیص یافت، حدود ۲۳ میلیارد دلار آن برای کالاهای اساسی و ضروری و معادل هشت میلیارد دلار هم برای کالاهای دیگر بوده است.

شرق: با وجود وعده عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی، درباره انتشار روزانه لیست دریافت‌کنندگان ارز کالاهای اساسی (چهارهزارو ۲۰۰تومانی) و ارز نیمایی اما آخرین لیست منتشرشده از سوی این مجموعه مربوط به یازدهم دی ۹۸ است. به این ترتیب، حدود بیش از چهار ماه از انتشار لیستی که اندکی به شفاف‌شدن روند اختصاص ارز –به‌عنوان موضوعی استراتژیک برای کشور– کمک می‌کند، می‌گذرد. در

ایین میان، دعوای همچنان بر سر انحراف منابع ارزی کشور از اهداف اصلی هم ادامه دارد. آن‌طور که در گزارش دیوان محاسبات آمده ی‌بود، ۴٫۸ میلیارد دلار از چهارهزارو ۲۰۰تومانی رفع تعهد نشده ولی دولت با رد این ادعا، میزان ارز را که ایفا نشده ۱٫۵ میلیارد دلار اعلام می‌کند. مقامات دولتی همچنین تأکید می‌کنند این ارزها کم نشده اما بلا تکلیف هستند. همه این کشمکش‌ها نشان می‌دهد اگر لیست‌های دقیق و شفاف‌ای در اختیار انجمن است، اصناف و کارشناسان قرار گیرد، امکان ردیابی ارز‌های دولتی و جلوگیری از انحراف آنها بیشتر فراهم می‌شود اما نبود نظم و ترتیب در انتشار این لیست‌ها، انگیزه افراد برای پیگیری این جریان را به حداقل می‌رساند و آنها را به مزر ناامیدی کشانده است. در حال حاضر بخشی از بدنه کارشناسی، انتشار لیست ارزی توسط بانک مرکزی را هم عامل ایجاد شفافیت نمی‌دانند. حمیدرضا قاسمی، دبیر کمیسیون اقتصاد کلان اتاق بازرگانی، در گفت‌وگو با «شرق»، اعلام می‌کند: در فسادهای اخیر نام برخی از افراد به میان آمد که ارز چهارهزارو ۲۰۰تومانی گرفته بودند اما در لیست‌های بانک مرکزی نامشان درج نشده بود. بنابراین اگر هدف ایجاد شفافیت است، باید لیست‌های ارزی بانک مرکزی دقیق، درست و با تمام جزئیات باشد. او تأکید می‌کند: ارز‌هایی هستند که در دست برخی نهادهای است و اصلا در حساب‌های ملی وارد نمی‌شود. بنابراین اگر هدف ایجاد شفافیت است، باید تمام دستگاه‌ها و نه فقط قوه مجریه وارد این فرایند شوند.

ارز چهارهزارو ۲۰۰تومانی و رانت حاصل از آن مورد نقد بسیاری از کارشناسان قرار دارد. حتی مرکز پژوهش‌های مجلس هم در گزارشی اعلام کرد سیاست تخصیص ارز چهارهزارو ۲۰۰تومانی به کالاهای اساسی موفق نبوده و به ثبات قیمت این کالاها منجر نشده است. مرکز پژوهش‌ها در این گزارش خواستار حذف این ارز از ادبیات تجاری کشور شده. دقیق‌الصل، ارز ارزان و فسادهای ناشی از آن همواره موضوع برخی نهادهای

و مجلس شورای اسلامی، رسیدگی جدی‌تر به ابعاد این پرونده در دستور کار قرار گرفت و کارگروهی با حضور نمایندگان دستگاه قضائی و دیگر دستگاه‌های ذی‌ربط شکل گرفته که هفته‌ای دو بار برای پیگیری موضوع جلسه تشکیل می‌دهد.

بانک مرکزی سندی ارائه نکرد

القاصی با اشاره به اعلام عدم رفع تعهد نسبت به ۲۰۷ میلیارد ارز دولتی از سوی دریافت‌کنندگان آن اظهار کرد: بانک مرکزی مدعی شد بخشی از این ارز صرف حوزه خدمات شده، اما تاکنون سندی در این زمینه ارائه نکرده است.

دادستان تهران افزود: بازپرس ویژه‌ای را برای ایین کار اختصاص دادیم و مقرر شد این پرونده به‌صورت روزانه در دستور کار قرار گیرد و کارگروهی مرکب از نمایندگان بانک مرکزی، گمرک، دیوان محاسبات و… زیر نظر بازپرس، امر تحقیقات را دنبال می‌کند. درباره آن دسته از افرادی که ارز را برای کالاهای اساسی گرفته‌اند و هنوز برگردانده‌اند و همچنین درباره مابه‌التفاوتی که دیوان محاسبات اعلام کرد، مغایرت‌ها رفع شود و اقدامات عاجل در جهت برخورد قضائی و صدور حکم قانونی درباره متخلفان انجام بگیرد.

القاصی گفت: برخی مدیران و کارکنان بانکی نیز در فرایند تأمین و تخصیص ارز مرکب تخلف شدند که ۲۶ نفر از بانک مرکزی و تعدادی هم از بانک‌های عامل که متهم به اخذ رشوه بودند، تحت تعقیب قرار گرفتند و پرونده آنها در دادسرا و دادگاه در حال رسیدگی است. به‌جزریان افتادن دوباره پرونده ارزهای دولتی بعد از تمام هیاهوها، سر ارزهای موبایل و خودرو به نظر می‌رسد این ماجرا سر دراز دارد و چاله فساد آن به‌قدری عمیق بوده که حالا حالا‌ها زوایای پنهان‌شده‌ای دارد که به‌تدریج آشکار می‌شود. در روزهایی که اقتصاد ایران به‌دلیل کرونا و سقوط قیمت نفت در تنگنای مالی است، برخورد قضائی با متخلفان، انتظار بازگشت منابع به خزانه عمومی را میان کارشناسان و افکار عمومی تقویت کرده است.

انتشار لیست کمکی به شفافیت نمی‌کند

اسفندیار جهانگرد، کارشناس اقتصادی، نیز در گفت‌وگو با «شرق»، انتشار لیست توسط بانک مرکزی را عاملی برای ایجاد شفافیت نمی‌داند. او می‌گوید: اصولا با تخصیص ارز چهارهزارو ۲۰۰تومانی مخالف هستم. انتشار لیست هم کمکی به شفاف‌سازی نمی‌کند. دولت اگر می‌خواست این موضوع را حل کند، می‌توانست نرخ ارز را یکی کند و مابه‌التفاوت ریالی را به کسانی که کالای اساسی وارد کردند، تخصیص می‌داد و این بازار را کلا ر تطهیر می‌کرد به این ترتیب رانت حاصله را کلا در جمع می‌کرد که نکرد.

جهانگرد توضیح می‌دهد: اگر دولت برای واردات به همه ارز نیمایی می‌داد، مابه‌التفاوت ارز نیمایی و چهارهزارو ۲۰۰تومانی راه هم به صورت ریالی به واردکننده پرداخت می‌کرد، همه چیز حساب و کتاب داشت. به این ترتیب، واردکننده کوشش را به جای

هر کیلوگرم ۱۲۰ هزار تومان به قیمت ۸۰ هزار تومان در اختیار مصرف‌کننده قرار می‌داد.

او ادامه می‌دهد: خود ارز چهارهزارو ۲۰۰تومانی رانت ایجاد می‌کند زیرا معلوم نیست به چه کسی و دهنده و چه کسی نمی‌گیرد. حالا لیست هم بدهند معلوم نیست ارز کجا استفاده شده است. شنیده‌ام کسانی که ارز چهارهزارو ۲۰۰تومانی گرفته‌اند اما اصلا سابقه تجارت نداشته‌اند بنابراین باید ارز چهارهزارو ۲۰۰تومانی را دولت جمع و همه را نیمایی کند. مابه‌التفاوت را ریالی بدهد تا به مصرف‌کننده فشار نیاید. این کارشناس اقتصادی درباره پرداخت یارانه به مصرف‌کننده نهایی می‌گوید: اجرای این ایده سخت است. بانک اطلاعاتی درستی نداریم و امکان اینکه یارانه را دست مصرف‌کننده بدهند، کمی سخت است اما دولت در کام اول می‌تواند مابه‌التفاوت ریالی دهد، بعد بانک اطلاعاتی مکانی را دربیابرد و افراد نیازمند را تشخیص دهد که فکر نمی‌کنم به عمر این دولت قف دهد. با کدپستی فرد، درآمد آن مشخص باشد و یارانه به این افراد داده شود البته در این شیوه هم مقصد زیاد است. او تأکید می‌کند: در ارز چهارهزارو ۲۰۰تومانی هم مقصد هست. الان مثلا در تولید شترمرغ دان را با نرخ ارز چهارهزارو ۲۰۰تومانی می‌دهند و قیمت محصول آزاد است. این وسط به مصرف‌کننده چه می‌رسد؟ فقط تولیدکننده در این شرایط سود می‌کند.